

Book-Post

To,

66

*If not delivered
please return to :*

EDITOR,
THE VEDIC PATH,
P.O. Gurukul Kangri,
(U.P.) 249404.

३२
१
श्री-शो-

(1)

ओम् मयाशोकाष्टमौवनकथालिख्यते ॥ मयडवः धर्मशास्त्रार्थकुशलपुराणज्ञसनातन वरसूतमहाप्राज्ञपरुषो
वर्हते प्रजाः १ सतारेवदुधासंतिमृतवत्साश्रवधकाः ह्रीवाः ह्रीवतरः संतिसंतिनाता पसेयुताः २ एतानिस्त्री
पुद्गोषानिपुस्तोषान्यनेकशः किं दानं किं तपस्वीवं किं कृत्वा भवति प्रजाः ३ सूत उवाच आसीत्पुत्राकृतपुत्रे
रुद्रेशोतरेचसा पद्मावतीतिनगरीतत्रराजाधुरंधरः ४ धर्मिष्ठः सत्यवादी च ब्रह्मणः सर्वतत्त्ववित् तं रुमी
नित्यमुदिताः प्रजाः स्वधर्मतत्पराः ५ अग्निहोत्रताः शांता वेदाभ्यासरता हिजाः क्षत्रियाः शौची वृत्तिस्था वेश्या
स्तु कविनक्षयः ६ सूत्रासेवापरा नित्यकाले वर्धति नारदाः रत्नहावसुधातत्रसदाफलनिपादयाः ७ गृहा
हेममयासर्ववैदूर्यमणिशोभिताः राजहाराणि सवीणि हेममालादिपादयः ८ धुरंधरस्य नृपतेः पत्नी प्र
श्रुतमोहिजयाः सुन्या मुनिशार्दूलसर्वपापैः प्रमुच्यते ९ धर्मिष्ठा वैवशर्मिष्ठा न्यायी चंद्रमती शुभा ३ म
ला चोत्तमी शोकाष्टम्येता राजयोधितः १० वडेवताः पुत्रयुताः शोकाख्या नृतवत्सकाः पूर्ववर्धयतीतेतुकार्ति
कस्यासिताष्टमी ११ यदागतिस्थितिदिनं शोका पुत्रविनश्यति रुद्रतीविलपंती सा पुत्रपुत्रेति जल्पती १२ सपत्न्या
मुदितायांति उपहास्यपरायणाः गतानि बहुवर्षाणि वर्षे वर्षे सुतस्य १३ कदाचिद्देवयोगेन भरहाजनुपाग
तः राज्ञः कुशलं पृष्ट्वा पुनरेतः परं ययौ १४ सर्वाः पत्न्यो धिराज्ञा समागताः सर्वसंयुताः नमस्कारयुताः स
र्वाः सर्वाः सर्वा भरणभूविताः ५ शोकाख्या राजपत्नी च दीनारोदनतमरा आगताः स्थिताः प्रवृत्ताः दृष्टी
प्रगल्भच १५ रुद्रोदचतस्रदुःखातीव्रपुत्रात्तदा भारजा उवाच किमर्थं रजुं पुष्पितं रोदसि भयदः

दिवस १० शोकोवाच पापिष्ठाहं ब्रह्मर्षे पुत्र ही नाहि ज्ञानम पूर्ववर्षे तु संश्रामे पुत्र नाशं व जायते १२ तद्वाच
 शमनाथी यदपादृष्टिं कुरु प्रभो केन पापेन मे तात प्रजान शयति वा विं १५ भरदाज ० अ एतत्सुभो म
 म्भक येने देशो क स भ वे पुरा चंद्र सुता त्वे च शशिपुत्री निकयते २ स्वपुत्रा यी ३ नरु पाव कालिका व
 त धारिणी तस्मिन्काले प्रभेत्तं च हसिना ब्रह्मवादिनी २१ तेन प्रसवेन दृष्टे त्वं पुत्र दोषेण पीडित शो
 को वाच एतद्वाच प्रशा त्वर्थं व्रतं दानं वद प्रभो भरदाज ० अ एतदेव प्रवक्ष्यामि कालिका व्रतं मुत्तमं यत्क
 त्वा राजपुत्रितं गी घं पुत्रा न वाप्यसि स्वस्थिने शुक्ल पक्षे तु पूर्णिमा दाने पात्मजे चंद्रोदये तु भोक्तव्यं पावकं स्नानं एव भवेत्
 २४ एतन्नवदिनं शस्तेनारोणं व्रतं मुत्तमं महानिशां तु संप्राप्य स प्रसीतं पुता एमी पुनर्वसुत्तं संपुत्ता कोटिपुत्रफलप्रदा
 अथ चेदं एमी पूर्णिमा संख्या न फलप्रदा कार्तिकस्यासिने पक्षे अष्टम्या दिनि संपुत्ता विना काली प्रसादेन कर्तुं लोकैर्न शक्य
 ते वौर्ध्वविधिं विधेयं लक्ष्मिभिर्निधेयं यथा क्रमात् नवमृत्तीः प्रकर्तव्या एका काली तथा चैवं २२ काली खड्गधरा देवी कु
 पाली शिवदाहना दोषी चर्मपरीधाना त्रिमासा आह धारिणी ब्रह्मविष्णुशिवार्थे अर्चयेत् ३३ अमरे स्तथा स्तुवति स वे
 ह एषा स्तुत्यक्ता येन मोक्षमः ३० श्रीसो भाग्यप्रदं ते विप्रजा वदितुं देवते नारी दानाशने परे कालिदेवितमास्तुते ३१
 इमं मंत्रं समुच्चार्य पाद्यार्घ्यं च दत्वा हि निः सैव धीमल कुड्यादि देव्याः पादौ निवेदयेत् ३२ ऊला सुत्रेण वेष्ट्वा स पुत्रो
 कालिरक्षमां चंद्रोदये तु संश्रामे शशिनोर्ध्वं प्रदापयेत् ३३ सुधाधारं संपुत्तं तोषत्रयं विनाशनं क्षीराधिजं श्रियायु
 क्तं गृहाणा र्घ्यं नमोस्तुते ३४ काली प्रसादे भोक्तव्यं चंद्रोदये परे सति अर्चयेत् अतमये पुनः पुत्रो वसांगको ३५ रात्रौ
 नागरं कृतान्त्यगी त्वादिभिः कथां प्रभाते विसृजेत् शस्तेनारोणं शुक्लजलेन तु यथाशक्तिः खलं कृत्य ब्राह्मणान् पूजये
 ततः गोमूत्रं हिरण्यद्रव्यं च यथाशक्तिः प्रदापयेत् स्वस्यां घापने देवि मम पात्रं वशां त्रकोनं ममो ममो च पक्वान्तां

सपदं चैव कारयेत् ३२ कालिका मूर्ति कर्तव्या सोवर्णीया राजतीततः वस्त्राणि विविधानि स्त्रीः पूज्यवह्नीः सनागताः ३५
एतद्वत् विधानेन सपुत्रा त्वं भविष्यसि भद्रा राज्ञ्यं चैव कृतं तद्वत् सुतं ४ एतद्वत् विधानेन सपुत्रा श्रीजीवि
नः सपुत्रैः सहिता सा तत्कालेन त्वं भावतः ४१ शोका मृगो कर्ता प्राप्ता श्री सोभा गप स मन्विता तेन देवा एमी पुण्या
मृगो नाम कीर्तिता ४२ श्रुत्वा त्वं ह्येषः सर्वे नाशे लायन्मलं भवेत् श्रुत्वा श्रियमाप्नोति नदी भीमं देविदता ४३
पुत्रान्यो ज्ञान्यो ज्ञांश्च वदिते वन संशयः भर्तुः सप्रसन्नाना पुनः कीर्तिपुता सदा ४४ कार्तिकस्यासिते पक्षे स एको
कालिका व्रतं न करोति च पानारी निरयसाधिगच्छति ४५ वंधा वधन ही नाचदः पीला कर्कशा तथा जायते जात्रसं
देही व्रत ही नादि जर्षम ४६ एतद्वत् प्रसादेन काली किं किं न दास्यति दरिद्रनाशनं धर्मपीवलोके तेषां क्षयं ४७ इति
श्री स्कंदपुराणे कालिका पार्व्याने मृगो का एमी व्रत कथा समाप्ता अभवत् ॥ ३० ॥ मृगो का एमी व्रत पूजा विधिः
आचम्य मुखं श्रीति गणेश स्तोत्रं पठित्वा संकल्पं कुर्यात् ३१ मृगो रात्रौ मृगुकोत्रा मृगुकोट्टी मृगुचल श्री प्राप्ति
दोर्भाग्यं दरिद्रनाशनं पुत्रपौत्रादि वृद्धि पूर्वकं श्री काली देवी श्रीति काम मृगो का एमी व्रत पूजा न कथा प्रवणं चाहं क
रिष्ये ३२ मृगो रात्रौ मृगुकोत्रा मृगुकोट्टी मृगुचल श्री प्राप्ति
ततः पंचोपचारेण पूति पूति कलशयोः पूजनं ततः काली प्रतिमां पूजा मृतं न संस्थाप्य प्रतिष्ठां कृत्वा कलशोपरिस्था
पयेत् मृगध्यानं काली खड्गधरा देवी कपालाववाहनां होमं च मयरी धानां निमीसा मृगधारीणी वस्त्रविष्णु श्री
वाद्याम्र इन्द्रा घ्रा मयस्तथा स्तवंति हृष्टाः सर्वे ते मृगनाथे नमो नमः कालिदेवि इहा गच्छ हरिण्यवाह्य काली
देव्ये नमः इति मंत्रेण मृगधर्मं पुष्पवस्त्रं डोरिका फलं धूपं नैवेद्यं तिलकुटपादि दद्यात् सपुत्रा कालिरक्षसां हि
ति इति मंत्रेण वेष्टयेत् मृगप्रार्थना श्री सोभा गप प्रदेदेवि प्रजावदित्दत्तसमं हारिद्रनाशनं परे काली देवि नमोस्तुते

गार्धरे देवं शिवं नाभ्यां तु विन्यसेत् कामदेवं तथा गुह्ये जंघादेवं त्रिलोचनं सर्वज्ञं विन्यसेत्पादौ शिवं स
 र्वत्र विन्यसेत् नमः शिवाय इति मंत्रेणाष्टोत्तरशतं जपेत् जपान्ते गुह्यातिगुह्यं त्रिहस्तादेव ह
 स्तौ जलं समर्पयेत् ततो गौरीशानं होमाययेत् गौरीचवल्लभा शोभोः स्तुतास्तोत्रेण भक्तितः ई
 श्वर उवाच ओं नादात्मने नमस्तुभ्यं नमो विदुः कलात्मने नमोऽङ्गिगन्धर्वाय नृपातीताय ते नमः
 त्वमाता सर्वलोकानां त्वमेव जगतः पिता त्वं प्राता त्वं सूर्यः त्वं त्वं प्रियस्त्वपितामहः शवा
 यद्विद्विन्नृपाय धात्रे सुरभिने नमः महादेवाय सोमाय चरताय नमोस्तुते उग्राय यजमानाय
 नमस्तुते कर्मयोगिने पार्थिवानां च लिङ्गानां यन्मया पूजनकृतं तेन मम भवान् नृनां वाञ्छितार्थी
 नृपुण्यं च त्वं प्रार्थनां कुर्यात् नमः शिवाय शान्ताय कारणत्रयहेतवे निवेदित्यामि त्वात्मा
 ने त्वं शक्तिः परमेश्वरः असर्वेश्वरमहादेवावरहो देवः प्रवहारकः वाङ्मनः कायसंभूतेपातकचाप
 पातकं त्वत्पदादेन देवं शानाशया तु सदात्मन नमः शिवाय सोमाय च वक्राये श्रीलिने नदिभूमि
 महाकालगणपुक्ताय शोभते नमो देवाधिदेवाय नमो भक्तप्रियाय च त्राहि मासर्वदुःखघ्नं ग
 शाकासवाङ्मरुदं देवं त्रीन्नायसंशोभयेस्मरति सकलकृतं ततो न्यश्चि वक्रवचसहस्रतां मस्तोत्रपाठ
 कुर्यात् अथ नीलजने पुनः प्रदक्षिणां कृत्य तत्तुष्टाय नमः ततश्चादिद्वाने यं चायचारः कृशापरिवा
 हासं पश्य अथ यकते चि व पूजेन सांगता सिद्धाय मेतद्व्यमल्यं कसि न्निदक्षिणां दद्यात् ओं सोपेक
 राण शण्या ये नमः ओं ब्राह्मणाय नमः ३ सकः ओं चैद्याधिमासे कथं पदो चेतुः दश्यातिथौ मम सकगात्रो

CC-0. Gurukul Kangri University Haridwar Collection. Digitized by S3 Foundation USA

यायांयुधिष्ठिर यमोयमनया पूर्वभोजितः स्वगृहेर्चितः स्वतोयमहिनीयेयंविपुलोकेषुविश्रुता सस्यां
 निजगृहेषायेनभोक्तव्यमनोनरेः यत्नेनभगिनीहस्ताज्ञात्तव्यंयुधिष्ठिरने दानानिचप्रदेयानिभ
 गिनीभ्याविशेषतः खण्डालकारवस्त्रान्नपूजासत्कारभोजनैः सर्वाभनित्यः संपूज्याः सुभावेप्र
 तियत्तिकाः पितृव्यभगिनीहस्तादितीयायातथात्तप पितुः मातुः प्रसुश्रेयतृतीयां तृतीयां करा
 तभोक्तव्यं सहजायप्रमगिन्याहस्ततः परं सर्वा सुभगिनीहस्तादेभ्योवत्तवदने धन्यपरास्य
 मापुष्यसर्वकामार्थसाधकं यस्यातिथोयमनयापनराजदेवः संभोजितो निजकरात्स्वस्रसोहदे
 न तस्यांस्वसाकारतलादिहयोभुनक्ति प्राप्नोति रत्नधनधान्यमनुत्तमं सः यातुभोजयतेनारी
 भ्रातरैर्युग्मकेतिथो अर्चयेच्चापितां वलैर्नसावैधव्यमापुयात् भ्रातुरायुः दोषो नूनं न भवेत्त
 त्रकहिंचित् यमंच चित्रगुप्तेचयमदन्ता अपूजयेत् स्वर्ग्या आत्रप्रदानव्यायमाय सहजरूपैः
 अर्घ्यं मंत्रस्त एत्यहिमार्तं उजपाशहस्तयमानं कालोक परामरेश भ्रातरितीयाकृतदेवपूजा
 गृहाण चार्घ्यं भगवन्नमस्ते धर्मराजनमस्तु भ्यं नमस्ते यमुनाय जज्ञाहि मां किंचरैः साहसूर्य
 पुत्रनमोस्तु ते कार्तिकेहितीयायां प्रुक्तायां भ्रातरपूजनं यानकुर्यादि नश्यति भ्रातरः स पूजे
 नमस्तु भद्रेभगिनिभोमानस्तवदंष्ट्रिसरसिरहं श्रेयसं घनमस्तु भ्यं नागतोस्मितवालये मृदुवा